

Рецензія
на освітньо-професійну програму
«Словацька мова та література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 03 Гуманітарні науки
за спеціальністю 035 Філологія,
спеціалізацією 035.03 слов'янські мови та літератури (переклад
включно)

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів «Словацька мова та література» у Львівському національному університеті імені Івана Франка спрямована на підготовку фахівців, які після завершення навчання отримують кваліфікацію «Фахівець зі словацької мови та літератури, української мови та літератури». Освітня програма передбачає оволодіння фундаментальними знаннями та навичками філологічних досліджень, перекладу, викладання словацької мови та літератури, української мови та літератури. За визначенням, відповідно до освітньої програми об'єктами вивчення є словацька та українська мови у теоретичному, практичному, синхронному, діахронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах, словацька та українська літератури, переклад, міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.

Огляд навчальних дисциплін дозволяє оцінити ґрунтовний рівень охоплення навчальних компонентів, спрямованих на формування компетенції студентів в області української мови та літератури, мовознавчих і педагогічних дисциплін, широких уявлень про світ слов'янських мов, вивчення основної слов'янської мови (словацької). Серед практик, які мотивують студентів до вибору можливостей подальшого працевлаштування, хотілось би виокремити проходження педагогічної практики, під час якої завдяки застосуванню отриманих впродовж навчання знань формуються і поглиблюються методи подачі інформації, роботи з джерелами, співпраці та взаємодії з учнями і педагогічним колективом та ін. Хоча методика викладання і обмежується українською мовою та літературою, проте способи, використані у цих дисциплінах, частково розповсюджуються і на викладання словацької мови та літератури і можуть при потребі стати основою для розробки відповідної навчальної програми випускником.

Дуже цінним є те, що до основної слов'янської мови додається вивчення іноземної мови і другої слов'янської мови, оскільки це не лише розширює межі фахових знань студентів, але й відкриває перед ними нові горизонти їх втілення у практичній та професійній діяльності. Пізніше, при наявності необхідності у роботі чи виявленні відповідних здібностей, випускник зможе використовувати володіння цими мовами разом чи окремо із основною, а також продовжувати навчання за обраним напрямком.

Для більш якісної фахової підготовки студентів варто було би збільшити обсяги ознайомлення із сучасними тенденціями розвитку словацької літератури та літературним процесом в Словаччині, поглибити проведення аналізу творів словацьких письменників. Вивчення словацької мови цікаво було би посилити курсом розмовної мови (зокрема, звернути увагу на сленг та інші мовні особливості в залежності від соціальної диференціації і відмінності словацької мови в окремих регіонах), зосередитись на спеціальній лексиці, пов'язаній з напрямками спеціалізації, додати можливість мовних та навчально-ознайомчих практик на базі словацьких навчальних закладів і активного дистанційного чи живого спілкування зі словацькими студентами-україністами. Для підготовки перекладачів добре було би збагатити програму ще кількома профільними дисциплінами (основи професійної діяльності перекладача, а також перекладацька етика, критика перекладу і стандарти якості, особливості лінгвістичного аналізу тексту та ін.), з акцентом на практиці письмового та усного перекладу. Корисною була би наявність курсу, присвяченого культурі та історії Словаччини у широкому розумінні (можливо, у межах лінгвокраїнознавства).

З повагою,
Ковальчук О.І.,
перекладач

